

Smileys

Poradnik dla rodziców

Joanna Gołąb

1

egis
Sp. z o.o.

Express Publishing

Konsultacja:

Halina Tyliba

Skład i łamanie:

Michał Matusiak

Wydanie I, 2013

ISBN 978-83-7396-982-7

© Copyright by EGIS & Express Publishing, 2013

EGIS Sp. z o.o., ul. Pilotów 71, 31-462 Kraków

egis@egis.com.pl, www.egis.com.pl

Magazyn Główny i Dział Sprzedaży Wysyłkowej:

ul. Kochanowskiego 30, 33-100 Tarnów

tel. +48 14 627 46 69, fax +48 14 631 96 10

Smileys

Poradnik dla rodziców

Spis treści

Dziecko w I klasie szkoły podstawowej.....	5
Charakterystyka serii <i>Smileys</i>	5
Sytuacje, które mogą zaistnieć podczas domowej zabawy z językiem angielskim.....	6
Częste oczekiwania rodziców dotyczące zabawy z językiem angielskim w domu	7
Rozdział 1 <i>My Family</i>	8
Rozdział 2 <i>My School</i>	10
Rozdział 3 <i>My Room</i>	12
Rozdział 4 <i>My Pets</i>	14
Rozdział 5 <i>My Food</i>	16
Rozdział 6 <i>My Music</i>	18

Drodzy Rodzice!

Zachęcam do zapoznania się z poradnikiem skierowanym właśnie do Państwa – rodziców chcących pomagać swoim dzieciom w poznawaniu języka angielskiego. Wspieranie dzieci w nauce nie wymaga dobrej znajomości języka, wystarczy chęci i zaangażowanie. Jeśli mają Państwo wątpliwości, warto przeczytać poniższe sekcje. Wyjaśniam w nich, na czym może polegać domowa zabawa z językiem angielskim i proponuję sposoby radzenia sobie z sytuacjami, które mogą podczas niej zaistnieć.

Miłej zabawy!

Autorka

Dziecko w I klasie szkoły podstawowej

Dzieci rozpoczynające naukę w szkole są na etapie przejściowym między wiekiem przedszkolnym a szkolnym. Zważywszy, że są przyzwyczajone do swobodniejszych zajęć przedszkolnych, bazujących w znacznej mierze na zabawie, adaptacja do środowiska szkolnego może stanowić dla nich duże wyzwanie, łączy się bowiem z wdrożeniem do obowiązków, takich jak odrabianie zadań domowych.

Na wiek 6–7 lat przypada również intensywny rozwój umysłowy dziecka, które zaczyna w większym stopniu kontrolować uwagę, świadomie skupiając ją i utrzymując na tematach dla niego ciekawych. Rozwojowi uwagi towarzyszy rozwój pamięci, która z mimowolnej zamienia się w dowolną, oraz zdolności do spostrzegania i obserwacji zjawisk. Dziecko stopniowo opanowuje sposoby na zapamiętywanie i przywoływanie z pamięci ważnych informacji. Zaczyna aktywnie obserwować obiekty, odnotowując ich cechy charakterystyczne i szczegóły, dostrzegać związek między słowem mówionym i pisany, dzielić wyrazy na sylaby oraz poznawać gramatyczną budowę języka. Rozwój tychże umiejętności umożliwia łagodne wprowadzenie nauki czytania i pisania.

Charakterystyka serii *Smileys*

Seria *Smileys* jest nowym kursem języka angielskiego dla klas 1–3 szkoły podstawowej. Oprócz tradycyjnych komponentów w postaci podręcznika, zeszytu ćwiczeń i książki nauczyciela, zawiera również interaktywny podręcznik cyfrowy eBook.

Podręcznik zawiera treści spełniające wszystkie wymagania nowej podstawy programowej, zaprezentowane w ciekawej, przyjaznej dla oka formie. Na początku książki znajduje się krótki rozdział wprowadzający, a po nim sześć kolejnych, na które składają się dialogi, historyjki obrazkowe, ćwiczenia, piosenki, rymowanki oraz gry. Rozdziałom towarzyszą również sekcje *Our World*, *Story Time*, *Time for CLIL*, *Check Point* i *My Green Passport*.

Interaktywny eBook to nic innego jak tradycyjny podręcznik w nowoczesnej, interaktywnej formie, wzbogacony o lekcje okolicznościowe (*Let's celebrate!*) i animowaną wersję lekturki (*Reader*). Ta wersja podręcznika pozwala nie tylko na wykonywanie ćwiczeń w sposób interaktywny, ale również na wysłuchanie nagrań, obejrzenie filmików czy skorzystanie ze słowniczka.

Zeszyt ćwiczeń umożliwia powtórzenie materiału językowego z podręcznika. Dzięki kolorowej szacie graficznej, grom planszowym i kartom tworzącym historyjki, stanowi dużą zachętę do dalszego poznawania języka.

Sytuacje, które mogą zaistnieć podczas domowej zabawy z językiem angielskim:

- „Dziecko pyta o znaczenie wyrazów w podręczniku.”

Jeśli choć trochę znają Państwo język angielski, takie pytania nie powinny stanowić problemu. Jeśli nie mają Państwo pewności co do znaczenia wyrazu, proponujemy zajrzeć do *Poradnika*, w którym znajduje się glosariusz słów i wyrażań pojawiających się w każdym rozdziale, lub do sekcji *Pictionary* w podręczniku, gdzie znaczenie wyrazów jest wyjaśnione za pomocą obrazków.

- „Dziecko pyta o prawidłową wymowę wyrazu.”

Wielu rodziców, nawet tych dobrze znających język angielski, niechętnie demonstruje swoim dzieciom wymowę angielskich wyrazów z obawy, że zbyt odiega od powszechnie przyjętych wzorców. Jeśli mają Państwo podobne wątpliwości, warto skorzystać z interaktywnej wersji podręcznika (eBook), w której znajduje się słownik audiowizualny. Po kliknięciu ikony przedstawiającej głośnik dziecko usłyszy, jak dane słowo wymawia rodzimy użytkownik języka angielskiego.

- „Dziecko prosi o wspólne zaśpiewanie piosenki z podręcznika.”

Nie wszyscy rodzice chętnie biorą udział we wspólnym śpiewaniu, zwłaszcza jeśli angielska wymowa sprawia im trudność. Na szczęście interaktywna wersja podręcznika (eBook) umożliwi wysłuchanie piosenek. Ponieważ przyswajaniu piosenek na lekcji towarzyszy zazwyczaj nauka gestów ilustrujących tekst, warto wykonywać je wraz z dzieckiem podczas wspólnego śpiewania. Gesty pomagają dziecku dać upust nagromadzonej energii, a także utrwalić znaczenie śpiewanych treści.

- „Dziecko chce się bawić w gry językowe poznane na lekcjach języka angielskiego.”

Aby przećwiczyć nowo poznany materiał leksykalny i pozwolić dzieciom na chwilę wyjść z ławki, nauczyciel często wprowadza do lekcji element zabawy. Jeśli dziecko poprosi rodzica o powtórzenie gry w domu, należy najpierw zapytać o jej zasady. Niektóre gry wymagają pracy w parze rówieśniczej lub grupie i nie można ich odtworzyć w warunkach domowych. Wówczas trzeba rozważyć zaadaptowanie gry tak, aby zagrać w nią w dwójkę albo zaproszenie brata lub siostry do udziału w grze.

- „Dziecko nie ma ochoty na zabawę z językiem angielskim w domu.”

Nawet jeśli dziecko pozytywnie reaguje na naukę języka angielskiego w szkole i często powtarza w domu wyrazy oraz piosenki poznane na zajęciach, może okazywać niechęć wobec propozycji ćwiczenia języka angielskiego z rodzicem. Podczas gdy większość dzieci przyjmuje pomoc rodzica w odrabianiu zadania, nie wszystkie chcą uczestniczyć w prowadzonych przez niego zabawach z angielskim. Dziecko może być też zmęczone albo po prostu chce odpocząć od podręcznika i pobawić się domowymi zabawkami. Jeśli zauważyli Państwo, że dziecko nie jest chętne do współpracy, niezwykle istotne jest, aby nie zmuszać go do zmiany nastawienia.

Częste oczekiwania rodziców dotyczące zabawy z językiem angielskim w domu:

- „Dziecko powinno dostawać tylko bardzo dobre i celujące oceny, skoro nad angielskim pracujemy także w domu.”

Przede wszystkim należy odróżnić domową zabawę z językiem angielskim od „pracy nad angielskim”. Pomagając dziecku w odrobieniu zadania domowego, wspieramy je w działaniach stanowiących realizację wymagań szkolnych, niniejszy poradnik zaś ma służyć tym rodzicom, którzy chcą stworzyć dziecku możliwość swobodniejszej nauki języka. Wspólna zabawa ma na celu głównie wykształcenie w dzieciach pozytywnego nastawienia do nauki i wzbudzenie w nich motywacji do dalszego poznawania języka. Rodzic powinien przyjąć postawę wspierającą, a nie krytyczną, i często chwalić dziecko za dobrze wykonane zadanie lub nawet za same starania. Należy pamiętać, że chociaż domowa nauka angielskiego często owocuje lepszymi wynikami w szkole, nie to powinno być jej celem.

- „Domowa nauka języka sprawi, że dziecko będzie w stanie porozumieć się z osobami angielskojęzycznymi.”

Na początkowym etapie nauki każdego języka obcego szczególny nacisk kładzie się na „osłuchiwanie” dzieci z tym językiem, wykorzystując piosenki i rymowanki, gry i zabawy. O tym właśnie decyduje rozwój emocjonalny i psychiczny dzieci. Uczą się one całych zwrotów, nie zwracając uwagi na gramatykę. Oczywistą rzeczą jest, że taka znajomość języka angielskiego nie pozwoli na swobodną komunikację z osobą nieznającą języka polskiego. Powinni pamiętać o tym rodzice oczekujący, że dziecko będzie samodzielnie porozumiewać się w języku angielskim na przykład podczas wakacyjnego pobytu za granicą.

- „Dziecko powinno często ćwiczyć ze mną język angielski, również podczas wykonywania codziennych czynności.”

Najlepiej, jeśli domowa nauka angielskiego będzie odbywać się z regularną częstotliwością i o stałej porze dnia, gdyż dziecku łatwo będzie przyzwyczaić się do cyklicznych zajęć. Zabawa nie powinna trwać zbyt długo, gdyż dziecko ma już za sobą kilka lekcji i jej przeciąganie mogłoby wywołać znużenie lub frustrację. Po zakończeniu wspólnej nauki nie trzeba nalegać, aby dziecko kontynuowało używanie języka angielskiego podczas codziennych czynności wykonywanych z rodzicami. W przypadku gdy oboje rodzice są polskojęzyczni i sytuacja nie wymaga użycia języka angielskiego, wymuszanie jego stosowania może prowadzić do zniechęcenia dziecka.

- „Podczas domowej zabawy z angielskim dziecko powinno być grzeczne i uważać tak jak na lekcjach w szkole.”

Niezwykle ważne jest, aby pamiętać, że nauka języka angielskiego prowadzona przez rodziców w warunkach domowych ma kontekst odmienny od szkolnego, w którym dzieci pracują przy stolikach. Nie należy zatem wymagać od dzieci pełnej koncentracji, spokojnego siedzenia i uważnego słuchania. Jeśli narzucą Państwo zbyt surową dyscyplinę, wspólną naukę w domu dziecko zacznie postrzegać jako powtórzenie sytuacji szkolnej, nie zaś jej mniej sztywne uzupełnienie. Rodzic powinien zatem pozwolić dziecku na większą spontaniczność, w tym proponowanie ulubionych gier i zabaw czy czasu trwania przerw.

1 My Family

W tym rozdziale dziecko:

- uczy się witać, żegnać, przedstawiać siebie i innych.
- śpiewa piosenkę *Hello*.
- słucha historyjki o zapoznaniu Państwa Smileys, ich dzieci (Liama i Lilly) i małpki Charlie z nianią Nanny Rose.
- poznaje nazwy członków rodziny i ich pisownię.
- śpiewa piosenkę *Family*.
- słucha historyjki o wizycie Andy’ego w domu rodziny Smileys.
- słucha historyjki o światłach ulicznych.
- poznaje nazwy kolorów: *red, blue, green, yellow, purple, orange*.
- śpiewa piosenkę *Colours*.
- tworzy maski postaci z podręcznika.
- tworzy rysunek przedstawiający przedmioty w jego ulubionym kolorze.
- słucha nagrania o słynnych postaciach kreskówkowych i filmowych.
- tworzy rysunek ulubionej postaci kreskówkowej lub filmowej.
- śpiewa piosenkę *Mixing Colours*.

Słownictwo

<i>mummy</i>	mamusia
<i>daddy</i>	tatuś
<i>brother</i>	brat
<i>sister</i>	siostra
<i>red</i>	czerwony
<i>blue</i>	niebieski
<i>green</i>	zielony
<i>yellow</i>	żółty
<i>purple</i>	fioletowy
<i>orange</i>	pomarańczowy

Zwroty i struktury

<i>Hello!</i>	Cześć!
<i>Goodbye!</i>	Do widzenia!
<i>I'm ...</i>	Nazywam się ...
<i>What's your name?</i>	Jak masz na imię?
<i>This is my mummy!</i>	To moja mamusia!
<i>What colour is it?</i>	Jaki to kolor?
<i>Stop!</i>	Zatrzymaj się!
<i>Get ready!</i>	Przygotuj się!
<i>Go!</i>	Jedź!

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- komputer,
- eBook,
- karty tworzące historyjkę (z zeszytu ćwiczeń),
- maska stworzona w ramach ćwiczenia ze str. 10,
- kredki w różnych kolorach,
- baloniki lub piłeczki w przynajmniej czterech kolorach,
- zestaw do gry w scrabble.

- Wysłuchajcie piosenki *Hello*. Wskaż postać niani w podręczniku i powtórz zdanie z piosenki: *Hello. My name is Nanny Rose*. Następnie wskaż postać Lilly i poproś dziecko o powtórzenie właściwego zdania z piosenki (*My name is Lilly*). Zrób to samo z postacią Liama i Charliego (*My name is Liam/Charlie*). Na koniec przedstaw się: *Hello. My name is (Wojciech)*. i zapytaj dziecko: *What's your name?*
- Poproś dziecko o wzięcie do ręki maski przygotowanej na zajęciach i przedstawienie się imieniem postaci, np.
Rodzic: *Hello, I'm (Magda)*. *What's your name?*
Dziecko: *Hello, I'm Liam*.
- Poproś dziecko o rozłożenie kart tworzących historyjkę ze str. 5. Jego zadaniem będzie wysłuchanie historyjki i ułożenie kart we właściwej kolejności. Następnie odczytaj jedną z kwestii (np. *Oh! Goodbye, Charlie!*) i poproś dziecko, aby wskazało właściwy obrazek. Postąp podobnie z resztą kwestii.
- Wysłuchajcie piosenki *Family*. Wyjmij album rodzinny, wskaż zdjęcia swoich rodziców, braci i sióstr i powiedz: *This is my mummy. This is my daddy. This is my sister. This is my brother*. Zachęć dziecko do odnalezienia zdjęć członków najbliższej rodziny i przedstawienia tych osób.
- Jeśli w domu jest zestaw do gry w scrabble, wyjmij z niego płytki z literkami i stojak. Wypowiedz jedną z nazw członków rodziny, np. *mummy*, i poproś dziecko o ułożenie wyrazu na stojaku. Postąp podobnie z resztą słów: *daddy, brother, sister*. Jeśli dziecko nie radzi sobie z tym zadaniem, wyjmij literki składające się na wyraz (np. y – m – m – u – m) i poproś o ułożenie ich we właściwej kolejności.
- Przygotujcie kredki w kolorze czerwonym, niebieskim, zielonym, żółtym, fioletowym i pomarańczowym. Wypowiedz jedną z nazw kolorów i poproś dziecko o podniesienie właściwej kredki, np. *red* – dziecko podnosi kredkę koloru czerwonego. Kontynuuj, wypowiadając pozostałe nazwy.
- Wysłuchajcie historyjki o światłach ulicznych. Podnieś do góry czerwoną kredkę i powiedz: *It's red. Stop!* Podnieś żółtą i powiedz: *It's yellow. Get ready!* Podnieś zieloną i powiedz: *It's green. Go!* Następnie podnoś po kolei wszystkie kredki i zachęcaj dziecko do powtarzania wypowiedzianych przez Ciebie wcześniej kwestii. Aby dodać zabawie realizmu, zamiast kredek można użyć wcześniej przygotowanych kartek z kółkami w kolorze czerwonym, żółtym i zielonym.
- Wypowiedz nazwę koloru i poproś dziecko o dotknięcie przedmiotu w tym kolorze. Kontynuuj ćwiczenie, używając wszystkich znanych dziecku nazw kolorów. Następnie bierz do ręki kolejne przedmioty, których dotknęło dziecko i proś je o wypowiedzenie właściwej nazwy koloru.
- Przygotuj baloniki lub piłeczki w czterech lub sześciu kolorach, których nazwy są dziecku znane z rozdziału. Następnie rzucaj je dziecku, jednocześnie wypowiadając właściwą lub błędną nazwę koloru. Jeśli dziecko usłyszy nazwę koloru odpowiadającą kolorowi przedmiotu, powinno go złapać; jeśli usłyszy błędną nazwę koloru, powinno go upuścić.
- Wysłuchajcie piosenki *Mixing Colours*. Następnie wypowiedz nazwy dwóch barw podstawowych, z których powstaje barwa pochodna i poproś dziecko o wypowiedzenie jej nazwy, np.
Rodzic: *red and yellow*
Dziecko: *orange*
Kontynuuj ćwiczenie, wymieniając kombinacje: *blue and yellow (green)* i *red and blue (purple)*.
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *My First ABC*, w której znajdują się ćwiczenia służące utrwalaniu znajomości alfabetu. Polskim dzieciom największą trudność sprawia na ogół wymawianie liter takich jak 'e', 'i', 'g', 'j' (gdyż mylą je z polskimi) i dźwięków nieobecnych w języku polskim, np. 'th'. To właśnie na nich warto się skupić podczas pracy z sekcją. Na koniec można poprosić dziecko o wylosowanie kilku literek z zestawu do gry w scrabble i ich wymówienie w języku angielskim.

2 My School

W tym rozdziale dziecko:

- poznaje liczebniki 1–10.
- śpiewa piosenkę *Numbers*.
- słucha historyjki o kłopotach z plecakiem Liama.
- poznaje nazwy przyborów szkolnych.
- śpiewa piosenkę *Get your pencil*.
- słucha historyjki o zgubionych przyborach szkolnych Waltera i jego piesku Waggym.
- słucha historyjki o liczeniu przyborów szkolnych Waltera.
- śpiewa piosenkę *Pencils in my schoolbag*.
- tworzy „naparstki” z liczbami 1–10.
- tworzy rysunek przedstawiający posiadane przybory szkolne.
- słucha nagrania o dzieciach z Wielkiej Brytanii, Rosji i Włoch.
- tworzy rysunek swojej szkoły.
- poznaje znaczenie wyrazów *odd* i *even*.

Słownictwo	
<i>one</i>	jeden
<i>two</i>	dwa
<i>three</i>	trzy
<i>four</i>	cztery
<i>five</i>	pięć
<i>six</i>	sześć
<i>seven</i>	siedem
<i>eight</i>	osiem
<i>nine</i>	dziewięć
<i>ten</i>	dziesięć
<i>counting</i>	liczenie
<i>fun</i>	zabawa
<i>more</i>	więcej
<i>smile</i>	uśmiech
<i>schoolbag</i>	plecak szkolny
<i>book</i>	książka
<i>pen</i>	długopis

<i>pencil</i>	ołówek
<i>rubber</i>	gumka do mazania
<i>even</i>	parzysty
<i>odd</i>	nieparzysty
Zwroty i struktury	
<i>Here is the school bus.</i>	Oto autobus szkolny.
<i>Time for school!</i>	Czas jechać do szkoły!
<i>What number is it?</i>	Jaki ma numer?
<i>Bye.</i>	Pa.
<i>Get your (pencil).</i>	Weź (ołówek).
<i>Get your things.</i>	Zabierz swoje rzeczy.
<i>It's school again!</i>	Znowu czas iść do szkoły!
<i>What's this?</i>	Co to jest?
<i>Oh, dear!</i>	Ojej!
<i>Thanks!</i>	Dzięki!
<i>How many (pencils)?</i>	Ile (ołówków)?
<i>Lots of books.</i>	Dużo książek.
<i>(Pencils) in my schoolbag.</i>	(Ołówki) w moim plecaku.

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- komputer,
- eBook,
- karty tworzące historyjkę (z zeszytu ćwiczeń),
- miękki woreczek,
- piórnik, ołówek, długopis i gumka do mazania,
- plecak szkolny,
- kredki,
- „naparstki” z liczbami 1–10.

- Stuchając piosenki *Numbers*, wykonujcie gesty odpowiadające jej treści:
One, two, three, four, five
(liczcie na palcach od jednego do pięciu)
Five, four, three, two, one
(liczcie na palcach od pięciu do jednego)
One, two, three, four, five
(liczcie na palcach od jednego do pięciu)
Counting is a lot of fun!
(liczcie na palcach od pięciu do jednego)
One is for fun!
(pokażcie prawe kciuki – *one* – a następnie unieście ręce nad głowę i pomachajcie – *is for fun!*)
Two is for you!
(pokażcie dwa palce – *two* – i zwróćcie je w kierunku drugiej osoby – *is for you!*)
Three is for me!
(pokażcie trzy palce – *three* – i zwróćcie je w swoim kierunku – *is for me!*)
Four is for more!
(pokażcie cztery palce – *four* – i wykonajcie gest przywoływania – *is for more!*)
Five is for smile!
(pokażcie pięć palców – *five* – i uśmiechnijcie się).
- Rozłóż karty tworzące historyjkę ze str. 17. Poproś dziecko, aby w trakcie słuchania historyjki podnosiło do góry kartę, która odpowiada usłyszanej właśnie kwestii.
- Przygotujcie plecak, książkę, piórnik, ołówek, długopis i gumkę do mazania. Wysłuchajcie piosenki *Get your pencil*, a następnie przećwiczcie użyte w niej konstrukcje. Rodzic wydaje polecenia: *Get your pencil!* (Dziecko wkłada do piórnika ołówek.) *Get your pen!* (Dziecko wkłada do piórnika długopis.) *Get your rubber!* (Dziecko wkłada do piórnika gumkę do mazania.) *Get your book!* (Dziecko wkłada do plecaka książkę.) *Get your things!* (Dziecko wkłada do plecaka piórnik.) *Get your schoolbag!* (Dziecko zakłada plecak na ramię). Rodzic mówi: *Time for school!* Zabawę można powtórzyć kilka razy.
- Przygotuj miękki woreczek, ołówek, długopis i gumkę do mazania. Włóż do woreczka jedną z rzeczy i zapytaj: *What's this?* Dziecko próbuje zgadnąć, dotykając jej przez woreczek:
Dziecko: *It's a pen.*
Rodzic: *No.*
Dziecko: *It's a pencil.*
Rodzic: *Yes!*
- Dziecko rozkłada na stole wszystkie książki, ołówki, długopisy i gumki do mazania, które ma. Jego zadaniem jest policzenie wszystkich przedmiotów, np. *One – two – three – four. Four pencils.* Rodzic zadaje pytania: *How many (pencils)? What colour is it?* (np. biorąc do ręki jeden z długopisów).
- Poproś dziecko, aby nałożyło „naparstki” z cyframi 1–10 i policzyło od 1 do 10, a potem od 10 do 1, poruszając właściwymi palcami w trakcie liczenia. Następnie wypowiedz nazwę rzeczy lub zwierzęcia i poproś dziecko o dodanie jej do liczebnika, np. *one cat – two cats – three cats* itd.
- Otwórz podręcznik na str. 25. Wskazuj na cyfry od 1 do 10 – dziecko ma określić je jako *even* (parzyste) lub *odd* (nieparzyste). Następnie połóż na stole 10 kredek, wyciągnij kilka i zapytaj dziecko: *Even or odd?*
- Poproś dziecko, aby położyło na stole wszystkie przybory szkolne. Weź do ręki czerwony długopis i powiedz: *A yellow pen.* Dziecko odpowiada: *No.* i poprawia zdanie: *A red pen.* Kontynuuj z pozostałymi przedmiotami, np.
Rodzic: *Two green pencils.*
Dziecko: *No. Three green pencils.*
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *Extra Vocabulary Practice (My School)*. Zadaniem dziecka jest wskazanie prawidłowych wyników prostych działań matematycznych. Po wykonaniu ćwiczenia ułóż na stole kredki tak, aby dziecko mogło zsumować ich liczbę, np. dwie kredki z lewej strony stołu i trzy z prawej. Poproś dziecko o wyrażenie działania w języku angielskim, np. *two and three – five.*

3 My Room

W tym rozdziale dziecko:

- poznaje nazwy mebli.
- śpiewa piosenkę *My room*.
- słucha historyjki o pokoju Liama.
- poznaje nazwy zabawek.
- śpiewa piosenkę *My toys*.
- słucha historyjki o zabawkach Lilly.
- poznaje wyrażenia: *Clap your hands! Stamp your feet! Sit down! Stand up! Jump! Dance!*
- śpiewa piosenkę *Come on, everybody*.
- słucha historyjki o programie telewizyjnym i wykonywaniu poleceń.
- tworzy model pokoju przy użyciu plasteliny i pudełka po butach.
- tworzy rysunek przedstawiający posiadane zabawki.
- słucha nagrania o autobusie, gondoli i pociągu z Wielkiej Brytanii, Włoch i Japonii.
- tworzy rysunek autobusu, łodzi lub pociągu z Polski.

Słownictwo

<i>bed</i>	łóżko
<i>chair</i>	krzesło
<i>TV</i>	telewizor
<i>table</i>	stół
<i>desk</i>	biurko
<i>cool</i>	fajny
<i>doll</i>	lalka
<i>kite</i>	latawiec
<i>bike</i>	rowerek
<i>car</i>	samochód
<i>plane</i>	samolot
<i>train</i>	pociąg

Zwroty i struktury

<i>My room is fun.</i>	Mój pokój jest super.
<i>It's just for me!</i>	Jest tylko dla mnie!
<i>I've got lots of toys.</i>	Mam mnóstwo zabawek.
<i>Come and play with me!</i>	Chodź i pobaw się ze mną!
<i>Dance.</i>	Zatańcz.
<i>Jump.</i>	Podskoocz.
<i>Stamp your feet.</i>	Zatup.
<i>Sit down.</i>	Usiądź.
<i>Stand up.</i>	Wstań.
<i>Clap your hands.</i>	Zaklaszcz.
<i>Come on, everybody!</i>	A teraz wszyscy!

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- komputer,
- eBook,
- zabawki,
- kredki,
- model pokoju wykonany w ramach ćwiczenia ze str. 34,
- kartki i długopisy.

- Poproś dziecko, aby podczas śpiewania piosenki *My room* przechadzało się po swoim pokoju i wskazywało na meble oraz przedmioty, o których jest mowa w piosence, np. *This is my chair.* (Dziecko wskazuje na krzesło.) *This is my desk.* (Dziecko wskazuje na biurko.) itd.
- Postępując się modelem pokoju stworzonym w ramach ćwiczenia ze str. 34, dziecko opisuje jego wnętrze, używając zdań z piosenki: *This is my table. This is my chair. This is my TV. My room is cool!* Zachęć dziecko do określenia kolorów przedmiotów, np.
Dziecko: *This is my table.*
Rodzic: *What colour is it?*
Dziecko: *It's blue.*
- Poproś dziecko o położenie na stole kilku zabawek wymienionych w piosence *My toys*. Słuchając piosenki, dziecko podnosi zabawkę, o której jest mowa, np. *I've got a doll.* (Dziecko podnosi do góry lalkę.) *I've got a car.* (Dziecko podnosi do góry autko.) itd.
- Przedstaw dziecku zasady gry *Simon says*. Wszystkie polecenia poprzedzone tym wyrażeniem należy wykonać. Z kolei jeśli polecenie nie zostanie nim poprzedzone, nie należy go wykonywać, np.
Rodzic: *Simon says: stand up.*
Dziecko wstaje.
Rodzic: *Clap your hands.*
Dziecko nie wykonuje polecenia. itd.
- Połóż na stole kilka zabawek. Poproś dziecko o zasłonięcie oczu. Schowaj jedną z zabawek i powiedz dziecku, aby otworzyło oczy i wypowiedziało nazwę brakującej zabawki. Kontynuuj zabawę.
- Przebywając w pokoju dziecka, poproś je o ustawienie w rzędzie wszystkich typów zabawek, które ma, np. lalek, autek, samolocików. Zapytaj: *How many (dolls)?* i poproś dziecko o odpowiedź: *(Three) dolls.*
- Przygotuj dwie kartki. Wyjaśnij dziecku, że będziecie grać w zgadywanke. Na początku zademonstruj grę: narysuj na kartce wybrany mebel lub zabawkę z rozdziału 3. i poproś dziecko o odgadnięcie nazwy narysowanego przedmiotu. Dziecko ma do wykorzystania trzy próby. Jeśli uda mu się odgadnąć, dostaje punkt. Kontynuujcie na przemian aż do wyczerpania wyrazów.
- Narysuj pokój, w którym znajdują się biurko, stolik, łóżko, telewizor i krzesło. Następnie poproś dziecko, aby pokolorowało przedmioty zgodnie z wypowiedzianymi poleceniami, np. *Colour the desk red. Colour the chair blue.*
- Otwórz podręcznik na str. 37. Zastój ręką lub kawałkiem kartki jeden ze środków transportu przedstawionych na obrazku. Zadaniem dziecka jest podanie jego nazwy. Kontynuuj do czasu, gdy dziecko wypowie wszystkie nazwy.
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *Reader*. Razem z dzieckiem wysłuchajcie historyjki o zaradnej kurce: *The Little Red Hen*. Nie powinniście mieć trudności z jej zrozumieniem, gdyż animacji towarzyszą transkrypcje dialogów i słowniczek obrazkowy. Po obejrzeniu historyjki możesz zaproponować dziecku wspólne odegranie wybranego dialogu lub, jeśli dziecko nie ma na to ochoty, wykonanie ćwiczeń służących utrwaleniu słownictwa z historyjki, zawartych w sekcji *Reader*.

4 My Pets

W tym rozdziale dziecko:

- poznaje nazwy zwierzątek domowych: *rabbit, fish, cat, dog, mouse*.
- śpiewa piosenkę *My pets*.
- słucha historyjki o zwierzątkach domowych należących do dzieci.
- poznaje nazwy kolorów (*black, brown, white, pink*) oraz przymiotniki *big* i *small*.
- śpiewa piosenkę *Where's the rabbit?*
- słucha historyjki o odnalezieniu króliczka Fluffy.
- słucha historyjki o zwierzątkach w szkole magii.
- poznaje nazwy zwierząt: *tortoise, parrot, spider*.
- śpiewa piosenkę *There's a parrot on the table*.
- tworzy model sklepu zoologicznego.
- tworzy rysunek przedstawiający posiadane zwierzątko domowe.
- słucha nagrania o ulubionych zwierzętach dzieci z Australii, Hiszpanii i Chin.
- tworzy rysunek zwierzęcia zamieszkującego na terenie Polski.
- uczy się odróżniać zwierzęta domowe od dzikich.
- śpiewa piosenkę *Animals*.

Słownictwo

<i>rabbit</i>	królik
<i>fish</i>	ryba
<i>cat</i>	kot
<i>dog</i>	pies
<i>mouse</i>	mysz
<i>black</i>	czarny
<i>brown</i>	brązowy
<i>white</i>	biały
<i>pink</i>	różowy
<i>big</i>	duży
<i>small</i>	mały
<i>clever</i>	mądry, sprytny
<i>tortoise</i>	żółw (lądowy)
<i>parrot</i>	papuga
<i>spider</i>	pająk
<i>elephant</i>	słoń

zebra

zebra

lion

lew

panda

panda

Zwroty i struktury

Woof, woof!

Hau, hau!

Its name is (Snoopy).

Wabi się (Snoopy).

Where is my (rabbit)?

Gdzie jest mój (króliczek)?

There you are!

Tutaj jesteś!

Look around.

Rozejrzyj się.

There's a (parrot) on the (TV).

Na (telewizorze) siedzi (papuga).

Well done!

Dobrze ci poszło!

There's a (spider) over there.

Tam jest (pająk).

The pets are everywhere!

Zwierzątka są wszędzie!

My favourite animal is (the kangaroo).

Moim ulubionym zwierzęciem jest (kangur).

in the wild

w środowisku naturalnym

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- komputer,
- eBook,
- rysunki lub obrazki zwierząt,
- pluszowe zwierzątko,
- rysunek wykonany w ramach ćwiczenia ze str. 47.

- Posługując się rysunkiem wykonanym w ramach ćwiczenia ze str. 47, poproś dziecko o przedstawienie swojego zwierzątka domowego, np. *This is my pet. It's a cat. Its name is Filipiek. It's black and white.*
- Przygotuj rysunki zajączka, rybki, kotka, pieska, żółwia, papugi i myszki lub wydrukuj właściwe obrazki z Internetu. Poproś dziecko, aby nadało zwierzątkom imiona. Następnie przeprowadź z dzieckiem krótkie rozmowy na ich temat, np.
Rodzic: *What animal is it?*
Dziecko: *It's a cat.*
Rodzic: *What's its name?*
Dziecko: *Puszek.*
Rodzic: *What colour is it?*
Dziecko: *It's brown, black and orange.*
Rodzic: *Is it big?*
Dziecko: *Yes!*
- Po zakończeniu rozmowy bierz do ręki obrazki zwierzątek i opisuj je w sposób poprawny lub błędny. Dziecko potwierdza prawidłowość opisu lub go poprawia, np.
Rodzic: *It's a small black cat.*
Dziecko: *No. It's a big black cat!*
Rodzic: *It's a big pink fish.*
Dziecko: *Yes!*
- Korzystając z tych samych obrazków zwierząt, możecie pobawić się w inną grę. Rozłóż na stole sześć obrazków w dwóch rzędach i wyjaśnij dziecku, że ma minutę na zapamiętanie ich kolejności. Następnie zabierz jeden z obrazków i poproś dziecko o wypowiedzenie nazwy brakującego zwierzęcia. Kontynuuj do czasu wypowiedzenia nazw wszystkich zwierząt.
- Wypowiedz nazwę jednego ze zwierząt, które dziecko poznało w rozdziale 4. Zadaniem dziecka jest przedstawienie zwierzęcia za pomocą głosu i ruchu ciała.
- Obejrzyjcie historyjkę ze str. 44 podręcznika. Zapytaj dziecko o zwierzątko, które można zobaczyć w szkole magii (*rabbits, a cat, a tortoise, a dog, a spider, a parrot, a monkey*). Zapoznaj dziecko z nieznanymi nazwami zwierząt (*birds, a frog, a penguin*) i poproś je o określenie liczby i koloru zwierzątek przedstawionych na str. 44: *two rabbits – blue and purple, one blue cat, one green frog, two yellow birds* itd.
- Przygotuj pluszowe zwierzątko (najlepiej króliczka, kotka, pieska lub myszkę), a w wypadku jego braku, obrazek jednego z domowych zwierzątek. Połóż pluszaka na biurku i zapytaj: *Where's the (rabbit)?* Dziecko odpowiada: *It's on the desk.* Kontynuuj ćwiczenie, kładąc pluszaka na stole, telewizorze, krześle i łóżku.
- Przypomnij dziecku różnicę między zwierzęciem domowym (*pet*) a dzikim (*wild animal*) i poproś je, aby określiło, do której grupy należą zwierzęta przedstawione na str. 49. Korzystając z komputera, znajdźcie zdjęcia wyświetlające się dla hasła *wild animal*. Wybierz jedno z nich i opisz je tak, aby umożliwić dziecku wskazanie opisywanego zwierzęcia, np. *It's a big yellow, black and white animal* – dziecko wskazuje na monitorze zdjęcie tygrysa.
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *Pictionary*. Przećwiczcie słownictwo zawarte w częściach *Animals* i *Size*. Najpierw kliknij przycisk *Words*, aby dziecko mogło zobaczyć podpisy pod zwierzątkami, a następnie klikaj ikonki słuchawek, aby umożliwić dziecku utrwalenie wymowy nazw zwierząt. Poproś dziecko o podanie ich polskich odpowiedników. Na koniec powiedz dziecku, aby zamknęło oczy i skupiło się na słuchaniu. Kliknij ikonkę słuchawki przy wyrazie *rabbit*. Dziecko, nie otwierając oczu, ma za zadanie podać polski odpowiednik usłyszonej nazwy zwierzęcia. Kontynuuj z pozostałymi wyrazami.

5 My Food

W tym rozdziale dziecko:

- poznaje nazwy produktów żywnościowych: *milk, cheese, bananas, juice, eggs, chicken.*
- śpiewa piosenkę *I like milk.*
- słucha historyjki o produktach żywnościowych lubianych i nielubianych przez dzieci.
- poznaje nazwy warzyw i owoców: *apples, carrots, pears, onions, tomatoes.*
- śpiewa piosenkę *What's in your basket?*
- słucha historyjki o zawartości koszyczków Liama, Lilly i Charliego.
- słucha historyjki o pikniku z Nanny Rose.
- poznaje przymiotniki: *hungry, thirsty.*
- śpiewa piosenkę *I'm hungry.*
- tworzy koszyczek z produktami żywnościowymi.
- tworzy rysunek przedstawiający ulubione warzywa, owoce lub produkty żywnościowe.
- słucha nagrania o ulubionych potrawach dzieci z USA, Hiszpanii i Turcji.
- tworzy rysunek ulubionej potrawy.
- uczy się odróżniać warzywa od owoców.

Słownictwo	
<i>food</i>	jedzenie
<i>milk</i>	mleko
<i>cheese</i>	ser
<i>bananas</i>	banany
<i>juice</i>	sok
<i>eggs</i>	jajka
<i>chicken</i>	kurczak
<i>apples</i>	jabłka
<i>carrots</i>	marchewki
<i>tomatoes</i>	pomidory
<i>pears</i>	gruszki
<i>onions</i>	cebule
<i>basket</i>	koszyczek
<i>hungry</i>	głodny
<i>thirsty</i>	spragniony

<i>juice</i>	sok
<i>burger</i>	hamburger
<i>fruit</i>	owoc
<i>vegetable</i>	warzywo
Zwroty i struktury	
<i>I've got some (milk) for you.</i>	Mam dla ciebie trochę (mleka).
<i>I like (cheese).</i>	Lubię (ser).
<i>Yum(my)!</i>	Pycha!
<i>Yuk!</i>	Ohyda!
<i>What's in your basket?</i>	Co masz w koszyczku?
<i>I'm hungry.</i>	Jestem głodny.
<i>I'm thirsty.</i>	Chce mi się pić.
<i>Can I have some (chicken)?</i>	Czy mogę dostać trochę (kurczaka)?
<i>Here you are.</i>	Proszę.

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- komputer,
- eBook,
- wybrane produkty żywnościowe,
- kartki papieru,
- paski papieru z nazwami produktów żywnościowych/zestaw do gry w scrabble.

- Otwórz podręcznik na str. 52 i 54. Poproś dziecko o wypowiedzenie nazw przedstawionych tam produktów żywnościowych. Przejdźcie do kuchni i otwórzcie lodówkę. Które produkty żywnościowe można tam znaleźć? Ile ich jest? Przeprowadź z dzieckiem rozmowę, np.

Rodzic: *Milk?*

Dziecko: *Yes.*

Rodzic: *Juice?*

Dziecko: *No.*

Rodzic: *Bananas?*

Dziecko: *Yes.*

Rodzic: *How many?*

Dziecko: *Three.* itd.

- Przeglądajcie str. 52–55 w podręczniku. Dziecko określa, które z przedstawionych tam produktów żywnościowych lubi, a których nie, np. *I like pears. Yummy! I don't like onions. Yuck!* itd.
- Wysłuchajcie piosenki *What's in your basket?* Do dwóch koszyków włóż po mniej więcej tyle samo owoców i warzyw (jeśli trzeba, zrób wcześniej zakupy). Przeprowadź z dzieckiem rozmowę:

Rodzic: *What's in your basket?*

Dziecko: *Three onions, two apples, two carrots, one tomato, three pears and three bananas. What's in your basket?*

Rodzic: *Two bananas, one apple, two tomatoes, one pear, four onions and four carrots.*

Następnie wymieńcie się kilkoma owocami oraz warzywami i ponownie opiszcie zawartość koszyków. Na koniec wyjmijcie z obu koszyków wszystkie owoce oraz warzywa i je policzcie.

- Rozłóż owoce i warzywa, których użyliście w poprzednim ćwiczeniu, a następnie dodaj do nich inne produkty żywnościowe, np. ser, mleko, sok, jajka. Przeprowadź krótkie rozmowy z dzieckiem według poniższego wzoru:

Rodzic: *I'm hungry. Can I have some cheese?*

Dziecko: *Here you are.* (podaje ser)

Dziecko: *I'm thirsty. Can I have some juice?*

Rodzic: *Here you are.* (podaje sok)

Rodzic: *I'm hungry. Can I have some pears?*

Dziecko: *Here you are.* (podaje gruszki) itd.

- Przygotuj kartkę papieru. Napisz na niej: *Shopping List* i wyjaśnij dziecku, że wybieracie się na piknik rodzinny i musicie zanotować nazwy produktów spożywczych, które należy kupić. Podczas opracowywania listy weźcie pod uwagę liczbę osób oraz ich upodobania żywieniowe. Przykładowa lista mogłaby wyglądać następująco:

Shopping List

4 apples

4 pears

2 tomatoes

2 carrots

4 eggs

3 bananas

juice

- Zaprosz dziecko do wspólnego opracowania przepisu na sałatkę jarzynową lub owocową. Zanotujcie jej składniki na kartce (np. *3 tomatoes, 2 eggs, 3 carrots, 2 onions*), a następnie poproś dziecko o zilustrowanie tej sałatki.
- Otwórz podręcznik na str. 61. Wskazuj na warzywa i owoce przedstawione na stronie i pytaj dziecko: *Fruit or vegetable?* Następnie włącz komputer i do wyszukiwarki internetowej wpisz nazwę warzywa lub owocu (np. kiwi) i zapytaj dziecko ponownie: *Fruit or vegetable?* Kontynuuj zabawę, wpisując do wyszukiwarki kolejne nazwy. Pamiętaj, że nie musisz uczyć dziecka nowych nazw warzyw i owoców. Wystarczy, że będzie umiało określić wyświetlany obrazek jako warzywo lub owoc.
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *Vocabulary Games (My Food)*. Dziecko ma za zadanie kliknąć wyraz pasujący do obrazka przedstawiającego owoce lub warzywa. Po wykonaniu ćwiczenia możesz położyć na stole jabłko, kawałek sera, gruszkę i inne produkty żywnościowe, których angielskie nazwy są dziecku znane. Daj mu kilka pasków papieru z wyrazami (np. *apple, cheese, pear*) i poproś o ich dopasowanie do rzeczy na stole. Jeśli nie masz czasu przygotować podpisów, możesz użyć literek z zestawu do gry w scrabble – po tym, jak ułożysz je w wyraz, dziecko wskazuje odpowiedni przedmiot.

6 My Music

W tym rozdziale dziecko:

- poznaje nazwy instrumentów muzycznych: *trumpet, guitar, drum, piano, recorder*.
- poznaje czasownik *can* służący do opisywania umiejętności.
- śpiewa piosenkę *I can play*.
- słucha historyjki o muzycznych uzdolnieniach dzieci.
- poznaje czasowniki *sing* i *skip*.
- śpiewa piosenkę *I can skip!*
- słucha historyjki o spotkaniu z clownem i jego umiejętnościach.
- poznaje nazwy części twarzy: *eyes, nose, ears, mouth, hair*.
- słucha historyjki o zabawie z clownem.
- śpiewa piosenkę *Touch your eyes!*
- tworzy maskę clowna.
- tworzy rysunek przedstawiający instrument, na którym potrafi lub chciałoby umieć grać.
- słucha nagrania o postaciach kreskówkowych z USA, Włoch i Rosji.
- poznaje wyrażenia: *up, down, left, right*.

Słownictwo	
<i>trumpet</i>	trąbka
<i>guitar</i>	gitara
<i>drum</i>	bęben
<i>piano</i>	pianino, fortepian
<i>recorder</i>	flet
<i>sing</i>	śpiewać
<i>skip</i>	skakać przez skakankę
<i>hair</i>	włosy
<i>eyes</i>	oczy
<i>nose</i>	nos
<i>ears</i>	uszy
<i>mouth</i>	usta, buzia

<i>up</i>	w górę
<i>down</i>	w dół
<i>left</i>	w lewo
<i>right</i>	w prawo
Zwroty i struktury	
<i>I can play (the trumpet).</i>	Umiem grać na (trąbce).
<i>Let's all play!</i>	Zagrajmy razem!
<i>Music is fun.</i>	Muzyka jest fajna.
<i>Touch your nose!</i>	Dotknij nosa!
<i>Then touch your hair like this!</i>	Potem dotknij włosów właśnie tak!

Domowa zabawa z językiem angielskim

Potrzebne będą:

- podręcznik,
- zeszyt ćwiczeń,
- komputer,
- eBook,
- zestaw do gry w scrabble,
- kartki papieru,
- duży rysunek przedstawiający psa lub inne zwierzę.

- Stuchając piosenki *I can play*, wykonujcie gesty ilustrujące granie na wymienionych w piosence instrumentach: *I can play the piano*. (gest grania na pianinie) *I can play the trumpet*. (gest grania na trąbce) *I can play the drum*. (gest grania na bębnie) *I can play the guitar*. (gest grania na gitarze) *I can play the recorder*. (gest grania na flecie). Następnie pokazuj gestem czynności, a dziecko niech podaje ich nazwy, np.
Rodzic: Naśladuje granie na gitarze.
Dziecko: *Play the guitar!*
Rodzic: Naśladuje granie na flecie.
Dziecko: *Play the recorder!* itd.
- Otwórz podręcznik na str. 66. Wskaż pierwszy z obrazków i poproś dziecko o podanie właściwego czasownika (*skip*). Kontynuuj z pozostałymi obrazkami. Następnie poćwiczcie pisownię wyrazów – dziecko może je układać z literek z zestawu do gry w scrabble lub próbować je napisać na kartce papieru.
- Korzystając z listy wyrazów na str. 64–67, określcie umiejętności własne i innych członków rodziny, np.
Rodzic: *I can dance, sing, jump, play the drum and the guitar!*
Dziecko: *I can dance, sing, jump, skip and play the recorder!*
Rodzic: *And daddy?*
Dziecko: *Daddy can play the guitar, jump and sing!* itd.
- Wysłuchajcie historyjki ze str. 68. Wypowiedz polecenie: *Touch your eyes*. i poproś dziecko o wykonanie czynności. Kontynuuj, wymieniając pozostałe części twarzy. Możesz nadać zabawie trudniejszą postać, używając stwierdzenia *Simon says* (zob. propozycje gier i zabaw do Rozdziału 3.). Na koniec możesz odwrócić role i zaproponować dziecku wydawanie poleceń.
- Korzystając z komputera, znajdź w wyszukiwarce obrazek przedstawiający postać kreskówkową inną niż te zaprezentowane na str. 72, np. Barta Simpsona, i poproś dziecko o jej opisanie (*He's got very big eyes, a small nose and a big mouth.*) Kontynuuj, znajdując zdjęcia innych postaci, np. Myszki Miki, Misia Yogi, Smerfetki, Gargamela, Misia Uszatka.
- Zabawcie się w rysowanie. Opisz dziecku „potworka”, używając określeń z rozdziału, np. *The monster has got a very big nose, three small eyes, two mouths and five big ears*. Następnie poproś dziecko o podyktowanie opisu innego „potworka”.
- Na ścianie pokoju zawieś duży rysunek pieska bez ogona. Nałóż dziecku opaskę na oczy i daj do ręki wycięty z kartonu ogon z przyklejoną do niego taśmą klejącą. Zadaniem dziecka jest przyklejenie ogona w odpowiednim miejscu na rysunku. Aby mu w tym pomóc, nakierowuj go, używając wyrazów: *up, down, left, right*. Możesz powtórzyć zabawę – tym razem z użyciem innego rysunku, np. zajączka z brakującym uchem lub kotka bez łapy.
- Uruchom interaktywny eBook i otwórz sekcję *Quiz Time (Quiz 6)*. Dziecko wybiera zawodnika i odpowiada na pytania z 6. rozdziału podręcznika. Aby kontynuować zabawę, otwórzcie zeszyt ćwiczeń na str. 52–53 i zagrajcie w grę planszową. Jeśli przy okazji wykonywania ćwiczeń zauważysz, że dziecko ma problemy z przypomnieniem sobie niektórych słów z rozdziału, możesz użyć eBooka w celu ich utrwalenia.

